

การบริหารจัดการไฟฟ้าในพื้นที่สวนป่าแม่คำปอง-แม่สาย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่
โดยกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนรอบสวนป่า

1. หลักการและเหตุผล/ความเป็นมา

เนื่องด้วยในช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนมกราคม - เมษายน ของทุกปี พื้นที่จังหวัดแพร่มักประสบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กและมลพิษจากหมอกควัน ซึ่งมีสาเหตุจากการเผาในพื้นที่ป่า การเผาพื้นที่การเกษตร การเผาวัชพืชริมทาง และการเผาขยะมูลฝอยในเขตชุมชนหมู่บ้าน ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศที่เป็นแอ่งกระทะ สภาพอากาศที่แห้งแล้งและนิ่ง ความกดอากาศสูงแผ่เข้ามาปกคลุม ทำให้ฝุ่นละอองแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเป็นอันตรายต่อสุขภาพความเป็นอยู่ของประชาชน เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว ต่อทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าเป็นจำนวนมาก องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่ จึงได้ออกคำสั่งที่ 17/2568 เรื่อง การควบคุมและป้องกันไฟในพื้นที่ของสวนป่าในสังกัดองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่ ประจำปี 2568 สั่ง ณ วันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2568 เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศจังหวัดแพร่ เรื่อง กำหนดช่วง"วิกฤติหมอกควัน" และกำหนด"เขตควบคุมไฟฟ้าและการเผาในที่โล่ง" ปี 2568 ประกาศ ณ วันที่ 10 มกราคม พ.ศ.2568 โดยมีข้อสั่งการให้งานสวนป่าในสังกัด งดกิจกรรม การเผาทุกประเภทในพื้นที่สวนป่าในช่วงเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งให้ดูแลตรวจตราป้องกันไฟฟ้า ฝ้าระวัง และเตรียมความพร้อมกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ จัดตั้งชุดเฝ้าระวัง ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะในพื้นที่โดยรอบสวนป่า

งานสวนป่าแม่คำปอง-แม่สาย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่ มีพื้นที่ในความรับผิดชอบจำนวนทั้งสิ้น 3,792 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านเวียงและตำบลไผ่โทน อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ พื้นที่โดยรอบส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า พื้นที่เกษตรกรรมและชุมชนหมู่บ้านกระจายอยู่แบบห่างๆ โดยรอบสวนป่า ในช่วงฤดูแล้งมักประสบปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันเป็นประจำทุกปี โครงการบริหารจัดการไฟฟ้าในพื้นที่สวนป่าแม่คำปอง-แม่สาย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่ จึงเป็นอีกหนึ่งแนวทางปฏิบัติที่งานสวนป่านำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่และนโยบายของจังหวัดแพร่ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสนับสนุนนโยบายขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่และจังหวัดแพร่ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟฟ้าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก
- 2.2 เพื่อเป็นการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการสร้างการรับรู้และตระหนักรู้ในเรื่องปัญหาหมอกควันไฟฟ้าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก
- 2.3 เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสวนป่ารวมถึงเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

3.เป้าหมาย

3.1 ห้องที่ตำบลบ้านเวียง

3.1.1 บ้านห้วยอ้อย หมู่ที่ 5 จำนวนผู้มีส่วนร่วม 66 คน

3.2 ห้องที่ตำบลไผ่โทน

3.2.1 บ้านห้วยเอียด หมู่ที่ 7 จำนวนผู้มีส่วนร่วม 35 คน

3.2.2 บ้านทุ่งคั่ว หมู่ที่ 8 จำนวนผู้มีส่วนร่วม 12 คน

4.วิธีดำเนินการ

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา			
		ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68
1	ถางกำจัดวัชพืชในพื้นที่สวนป่า(ลดเชื้อเพลิง)โดยแรงงานคน	←	→		→
2	การประชาสัมพันธ์โดยการประชุมร่วมกับชุมชน	←	→		
3	การประชาสัมพันธ์แบบต่างๆ ได้แก่ หนังสือฯ,ป้ายฯ	←	→		→
4	การจัดชุดปฏิบัติการดับไฟป่า		←	→	→
5	สรุปผลการดำเนินงาน				←

5.ตัวชี้วัด

5.1 พื้นที่เกิดจุดไฟไหม้(Hot spot)ในสวนป่าลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

5.2 ชุมชนรอบพื้นที่สวนป่ามีความพอใจต่อมาตรการการบริหารจัดการไฟป่าในระดับดีมาก

สรุปผลการดำเนินงาน

1) งานสวนป่าแม่คำปอง-แม่สาย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่ ได้ดำเนินการบริหารจัดการไฟป่าในพื้นที่สวนป่าแม่คำปอง-แม่สาย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนรอบสวนป่า ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชนรอบสวนป่า ทั้งในด้านแรงงานและด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาหมอกควันไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก มีจำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่

1.ชุมชนบ้านห้วยอ้อย หมู่ที่ 5 ต.บ้านเวียง อ.ร้องกวาง จ.แพร่

2.ชุมชนบ้านห้วยเอียด หมู่ที่ 7 ต.ไผ่โทน อ.ร้องกวาง จ.แพร่

3.ชุมชนบ้านทุ่งคั่ว หมู่ที่ 8 ต.ไผ่โทน อ.ร้องกวาง จ.แพร่

มีจำนวนผู้มีส่วนร่วมทั้งสิ้น 113 คน ในส่วนของการประชาสัมพันธ์โดยการเข้าร่วมประชุมกับชุมชนงานสวนป่าฯ ได้ชี้แจงนโยบายการดำเนินงานด้านต่างๆของสวนป่ารวมถึงการขอความร่วมมืองดเผาป่าเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของจังหวัดแพร่ ได้รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของสวนป่าให้มี

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในส่วนของการป้องกันไฟฟ้าชุมชนได้ให้ข้อเสนอแนะหากมีเหตุไฟฟ้าในพื้นที่ติดกับชุมชนขอให้ทางสวนป่าจัดกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ดับไฟฟ้า เพื่อช่วยสนับสนุนชุมชนต่อไป

2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการบริหารจัดการไฟฟ้าในพื้นที่สวนป่าแม่คำปอง-แม่สาย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่ โดยกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนรอบสวนป่า มีดังนี้

1.งานถางกำจัดวัชพืชเพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่แปลงปลูกสร้างสวนป่าชั้นอายุ 1-3 ปี และจุดเสี่ยงต่างๆ ได้แก่

1.1 งานถางวัชพืชเตรียมพื้นที่ปลูกเสริมรอบตัดพื้นที่ 2 แปลงปี 2568/2527 พื้นที่ 184 ไร่ ดำเนินการแล้ว 142 ไร่ เป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 127,800.-บาท

1.2 งานถางวัชพืชทำแนวป้องกันไฟแปลงปี 2567/2527 พื้นที่ 168 ไร่ ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว เป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 8,400.-บาท

1.3 งานถางวัชพืชทำแนวป้องกันไฟแปลงปี 2566/2527 พื้นที่ 168 ไร่ ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว เป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 8,400.-บาท

1.4 งานตรวจตราป้องกันไฟ พื้นที่ 3,792 ไร่ เป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 153,960.-บาท

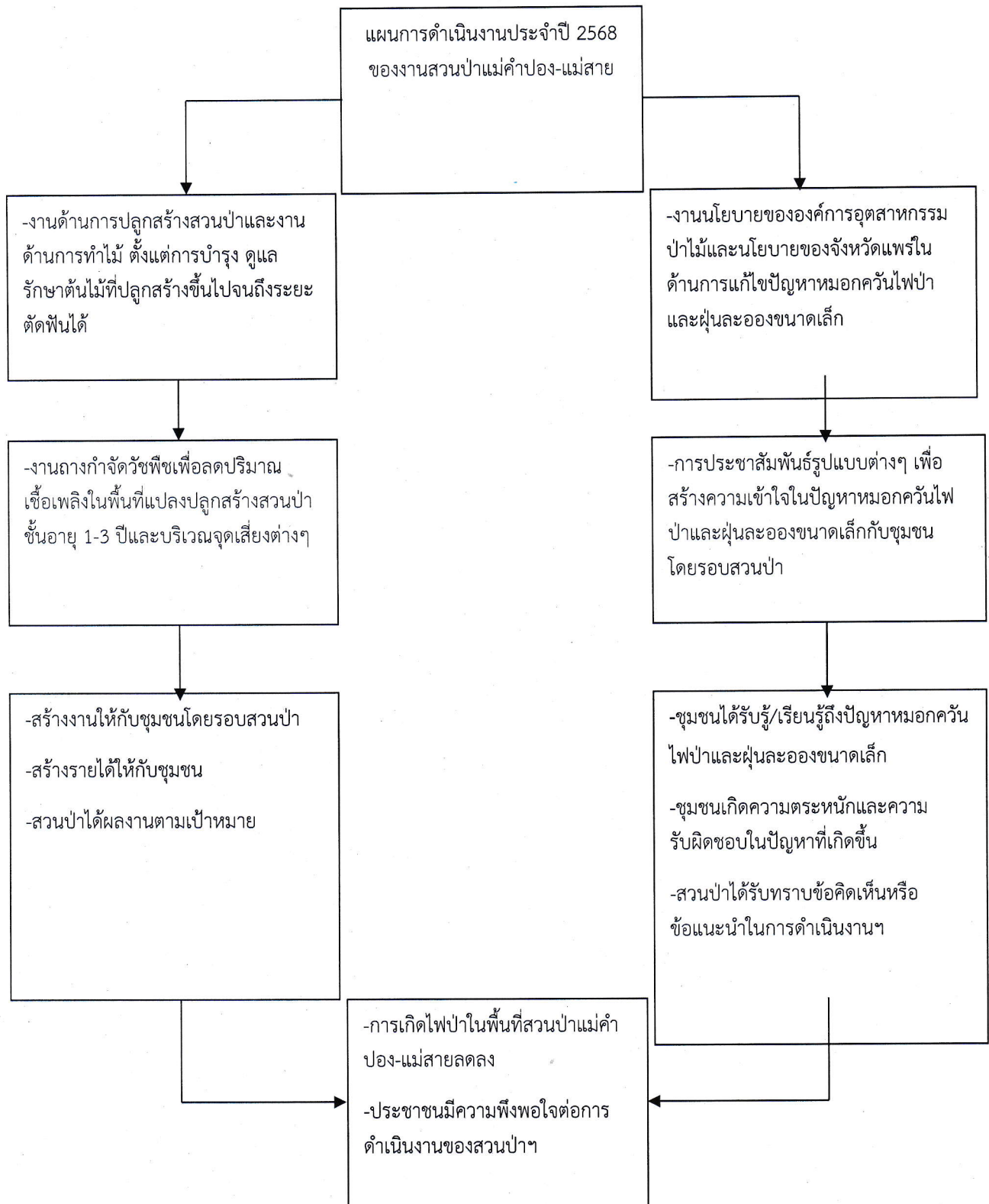
1.5 จัดทำป้ายไวนิลเพื่อประชาสัมพันธ์ธรรมาภิบาลป้องกันไฟฟ้า เป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 2,800.-บาท

3) เปรียบเทียบสถิติการเกิดจุดความร้อน (Hot spot) ในพื้นที่สวนป่า

-ปี 2567 เกิดจุดความร้อน (Hot spot) ในพื้นที่สวนป่าจำนวนทั้งสิ้น 9 ครั้ง

-ปี 2568 เกิดจุดความร้อน (Hot spot) ในพื้นที่สวนป่าจำนวนทั้งสิ้น 4 ครั้ง (ณ เดือน มีนาคม 2568)

กระบวนการการบริหารจัดการไฟฟ้าในพื้นที่สวนป่าแม่คำปอง-แม่สาย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่
โดยกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนรอบสวนป่า

จัดทำหนังสือแจ้งประชาสัมพันธ์การป้องกันหมอกควันไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็กกับชุมชนรอบๆสวนป่า
การจัดชุดปฏิบัติการดับไฟป่าระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน พ.ศ.2658

การสำรวจความพึงพอใจของชุมชนต่อการดำเนินงานของสวนป่า

การประชาสัมพันธ์โดยการประชุมร่วมกับหมู่บ้านโดยรอบสวนป่าเพื่อชี้แจงนโยบายการดำเนินงานของสวนป่าในด้านต่างๆ รวมถึงงานด้านการป้องกันไฟป่าพร้อมทั้งขอความร่วมมือจากชุมชนในจุดไฟเผาป่าพร้อมรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินงานของสวนป่าเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมาย

ประชุมร่วมกับชุมชนบ้านห้วยอ้อย หมู่ที่ 5 ต.บ้านเวียง อ.ร้องกวาง จ.แพร่

การประชาสัมพันธ์โดยการประชุมร่วมกับหมู่บ้านโดยรอบสวนป่าเพื่อชี้แจงนโยบายการดำเนินงานของสวนป่าในด้านต่างๆ รวมถึงงานด้านการป้องกันไฟป่าพร้อมทั้งขอความร่วมมือจากชุมชนใกล้เคียงไฟเผาป่าพร้อมรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินงานของสวนป่าเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมาย

ประชุมร่วมกับตัวแทนบ้านทุ่งค้ำะ หมู่ที่ 8 ต.ไผ่โทน อ.ร้องกวาง จ.แพร่

การประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ

จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์รณรงค์ป้องกันไฟป่า

การประชาสัมพันธ์โดยการประชุมร่วมกับหมู่บ้านโดยรอบสวนป่าเพื่อชี้แจงนโยบายการดำเนินงานของสวนป่าในด้านต่างๆ รวมถึงงานด้านการป้องกันไฟป่าพร้อมทั้งขอความร่วมมือจากชุมชนให้งดจุดไฟเผาป่า พร้อมรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินงานของสวนป่าเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมาย

ประชุมกับชุมชนบ้านห้วยเอ็ด หมู่ที่ 7 ต.ไผ่โทน อ.ร้องกวาง จ.แพร่

รูปภาพประกอบผลการดำเนินงานการบริหารจัดการไฟป่าในพื้นที่สวนป่าแม่คำปอง-แม่สาย
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตแพร่ โดยการบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชนรอบสวนป่า
การดำเนินงานถางกำจัดวัชพืชในพื้นที่สวนป่าเพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิง

การดำเนินงานถางกำจัดวัชพืชทำแนวป้องกันไฟในพื้นที่สวนป่า

การดำเนินงานถางกำจัดวัชพืชแบบกองกลางในพื้นที่สวนป่า

แผน/ผล งานดูแลและบำรุงรักษาสวนป่าแปลงเก่า สวนป่าแม่คำปอง - แม่สาย ออป.เขตแพร่

ลท.3

รหัส			รายการ	ผลงานสะสม		
				ปริมาณงาน (เดือน ,ไร่)	ค่าใช้จ่าย (บาท)	เฉลี่ย/หน่วย (บาท)
4.8	4.8.1	ไม้สัก ปลูกปี 2566/2527 พื้นที่ 168 ไร่	งานสวนป่าแปลงเก่า			
		08	ป้องกันไฟ (ทำแนวกันไฟ)	168.00	8,400.00	50.00
			รวม	168.00	8,400.00	50.00
4.8	4.8.1	ไม้สัก ปลูกปี 2567/2527 พื้นที่ 168 ไร่				
		08	ป้องกันไฟ (ทำแนวกันไฟ)	168.00	8,400.00	50.00
			รวม	168.00	8,400.00	50.00
			รวมสวนป่าแปลงเก่า		16,800.00	

แผน/ผล งานดูแลและบำรุงรักษาสวนป่าแปลงเก่า สวนป่าแม่คำปอง - แม่ลาย ออป.เขตแพร่

ลพ.3

รหัส			รายการ	ผลงานสะสม		
				ปริมาณงาน (เดือน ,ไร่)	ค่าใช้จ่าย (บาท)	เฉลี่ย/หน่วย (บาท)
4.8	4.8.1	ไม้สักสวนป่าอายุ 4 ปี ขึ้นไป	งานสวนป่าแปลงเก่า			
		08		2.00	63,720.00	31,860.00
		รวม		2.00	63,720.00	31,860.00
4.9	4.9.1	ไม้สักสวนป่าอายุ 4 ปี ขึ้นไป	งานตรวจตราป้องกันการลักลอบตัดไม้ฯ และป้องกันไฟไหม้ที่ 2,404.60 ไร่			
		12		2.00	90,240.00	45,120.00
		รวม		2.00	90,240.00	45,120.00
			รวมสวนป่าแปลงเก่า		153,960.00	

แผน/ผล งานดูแลและบำรุงรักษาสวนป่าแปลงเก่า สวนป่าแม่คำปอง - แม่สาย ออป.เขตแพร่

ลท.3

รหัส			รายการ	ผลงานสะสม		
				ปริมาณงาน (ปี)	ค่าใช้จ่าย (บาท)	เฉลี่ย/หน่วย (บาท)
4.8	4.8.1	ไม้สักสวนป่าอายุ 4 ปี ขึ้นไป	งานสวนป่าแปลงเก่า			
		08		8.00	2,800.00	2,800.00
				รวม	2,800.00	2,800.00
				รวมสวนป่าแปลงเก่า	2,800.00	

จุด Hotspot ในพื้นที่สวนป่าที่ 2567

No	FID	Shape *	No	x	y	LATITUDE	LONGITUDE	UTM_ZONE	DATE	TIME	SATELLITE	CONFIDENCE	TUMBOON	AUMPER	PROVINCE	NAME	ZONE	Area_Name
1	349	Point		350	648921	2021545	18.27825	100.40885 47Q	2/14/2567	8/27/1903 S			50 บ้านตา	วังทราย	แพร่	ป่าแม่ตึก ป่าแม่ตาง และป่าแม่กุ่มบ่อ	RFDN	2527
2	1176	Point		1177	649166	2020524	18.26901	100.41109 47Q	3/9/2567	5/15/1900 S			50 บ้านต๋อง	วังทราย	แพร่	ป่าแม่ตึก ป่าแม่ตาง และป่าแม่กุ่มบ่อ	RDF	2527
3	1574	Point		1575	649434	2020119	18.26533	100.4136 47Q	3/17/2567	8/27/1903 S			1 บ้านต๋อง	วังทราย	แพร่	ป่าแม่ตึก ป่าแม่ตาง และป่าแม่กุ่มบ่อ	RDF	2527
4	1575	Point		1576	649373	2020489	18.28868	100.41305 47Q	3/17/2567	8/27/1903 S			1 บ้านต๋อง	วังทราย	แพร่	ป่าแม่ตึก ป่าแม่ตาง และป่าแม่กุ่มบ่อ	RDF	2527
5	2235	Point		2236	649168	2015005	18.21914	100.41071 47Q	4/8/2567	8/17/1903 S			50 บ้านต๋อง	วังทราย	แพร่	เกษตรกรรม	AGI	2524
6	2304	Point		2305	649749	2020736	18.27088	100.41662 47Q	4/11/2567	11/7/1903 S			50 บ้านต๋อง	วังทราย	แพร่	ป่าแม่ตึก ป่าแม่ตาง และป่าแม่กุ่มบ่อ	RDF	2527
7	2508	Point		2509	649113	2022699	18.28867	100.41075 47Q	4/17/2567	1357 S			50 ไผ่ทวน	วังทราย	แพร่	ป่าแม่ตึก ป่าแม่ตาง และป่าแม่กุ่มบ่อ	RFDN	2527
8	2929	Point		2930	649074	2016416	18.2319	100.40992 47Q	4/30/2567	1312 S			1 บ้านต๋อง	วังทราย	แพร่	ป่าแม่ตึก ป่าแม่ตาง และป่าแม่กุ่มบ่อ	RDF	2523
9	2933	Point		2934	649531	2020588	18.26956	100.41455 47Q	4/30/2567	1312 S			1 บ้านต๋อง	วังทราย	แพร่	ป่าแม่ตึก ป่าแม่ตาง และป่าแม่กุ่มบ่อ	RDF	2527

ข้อมูล Hotspot ในพื้นที่ส่วนที่ 2568

No	FID	Shape *	no	x	y	LATITUDE	LONGITUDE	UTM_ZONE	DATE	TIME	SATELLITE	CONFIDENCE	TUMBOON	AUMPER	PROVINCE	NAME	ZONE	Area_Name
1	1316	Point		1317	649160	2019602	18.26068	100.41097	47Q	3/7/2568	130 S		1 บ้านฉาง	วังทราย	บุรีรัมย์	บ้านฉาง บ้านฉาง และบ้านฝาง	RDF	2527
2	1318	Point		1319	649234	2020084	18.26503	100.4117	47Q	3/7/2568	130 S		1 บ้านฉาง	วังทราย	บุรีรัมย์	บ้านฉาง บ้านฉาง และบ้านฝาง	RDF	2527
3	1325	Point		1326	649375	2020447	18.2683	100.41306	47Q	3/10/2568	213 S		1 บ้านฉาง	วังทราย	บุรีรัมย์	บ้านฉาง บ้านฉาง และบ้านฝาง	RDF	2527
4	1743	Point		1744	649609	2020126	18.26538	100.41525	47Q	3/23/2568	130 S		1 บ้านฉาง	วังทราย	บุรีรัมย์	บ้านฉาง บ้านฉาง และบ้านฝาง	RDF	2527